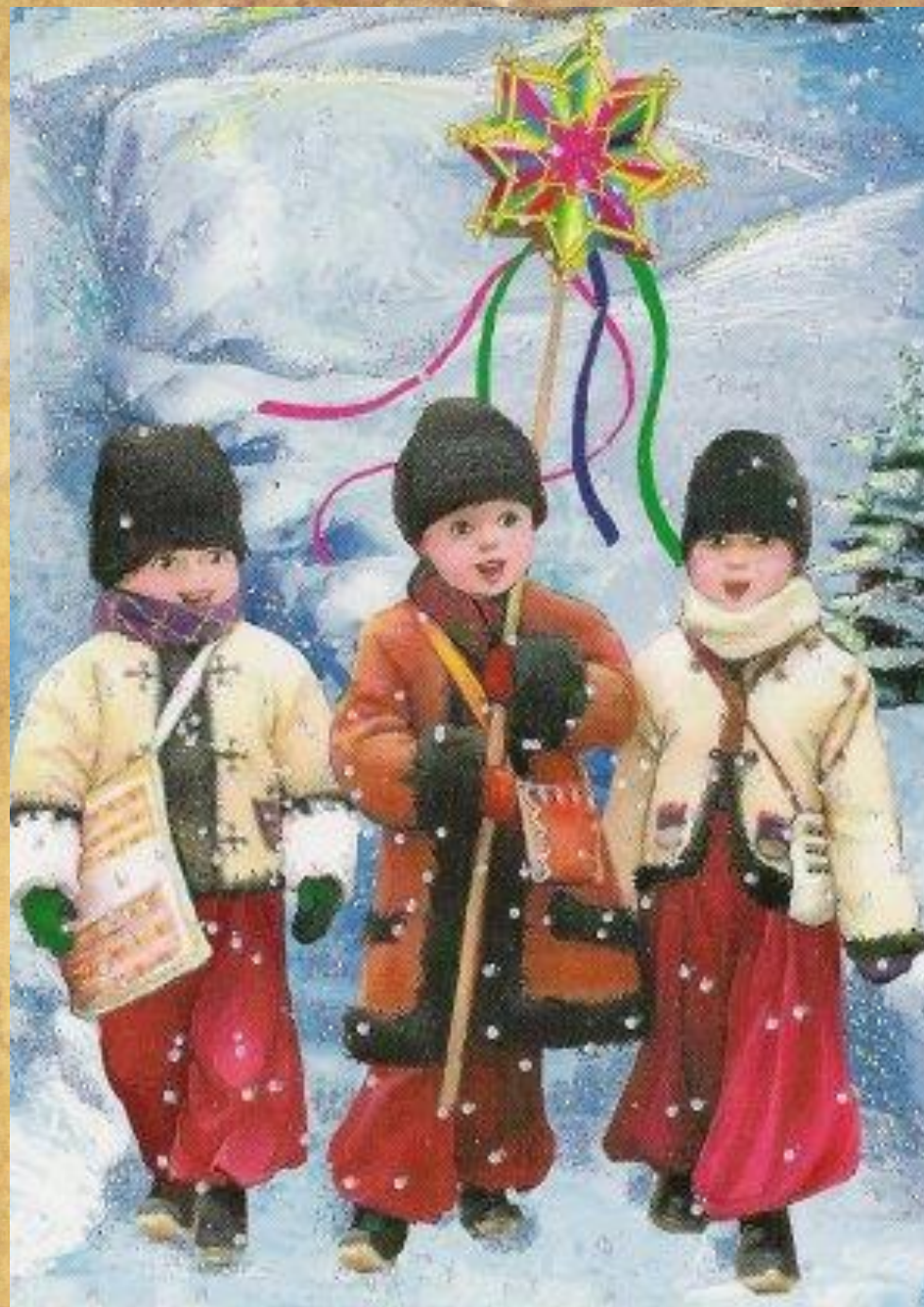

Обрядовий пратеатр
(стародавні народні ігри,
свята, ритуали).
Княжий театр.
Мистецтво скоморохів

Елементи театрального мистецтва існують в українській різдвяно-новорічній, весняній, весільній та похоронній обрядовості минулих століть.

*Густинський літопис згадує про ідола Коляду.
Свято на його честь випадало на 24 грудня.*

*Обов'язковими
учасниками коляди
і щедрування були
ряджені.*

До найдавніших масових, багатих на розваги свят належала Масниця.

Весняною порою великі ватаги молоді збиралися на лоні природи «гукати весну, закликати весну».

3-поміж свят весняного циклу багатством обрядів та ритуалів виділявся Великдень і увесь тиждень після нього.

Упродовж трьох днів свят, за давнім звичаєм, відбувалося обдарування крашанками.

Наступної неділі після Великодня влаштовували Проводи — релігійне загальногромадське свято, пов'язане ще з часів язичництва з культом предків.

ХРИСТОСЪ!
ВОСКРЕСЕ!

Одним із найдавніших і найяскравіших за багатством ритуалів було свято Івана Купала.

У дозвіллі юнаків переважали ігри спортивного характеру — змагання в силі, спритності, що властиве всім народам. В Україні найпоширенішими були перетягування шнурка, ходіння на палицях, стрибки, а також військові ігри. Відомі з писемних джерел і кулачні бої.

Елементи театру, які існували ще в народних обрядах, з часом вийшли за їх межі й стали претендувати на самостійне, незалежне від обряду життя.

У добу Київської Русі театральне мистецтво найповніше втілювалося в народному і так званому княжому, дружинному театрі.

Народний театр здобув найширше вираження у весільній народній обрядовості.

Основою княжого театру були скоморохи та шпільмани (елемент, запозичений з Німеччини чи з Візантії).

«Гусляр». Рукопис XIV ст.

Репертуар княжого театру складався з драматичних поем, що мали речитативний характер та подавалися на музичному тлі, в супроводі музичних інструментів.

Тематично княжий театр користувався мотивами оборони батьківщини, служби князеві, помсти за покривджених, лицарської честі.

Із занепадом давньої держави княжий театр передає народному театрові своїх персонажів: князь, княгиня, бояри, дружба (дружина — військо) тощо.

Скоморохи

Друга половина XIII — перша половина XVII ст. — період дальшого розвитку такого явища в нашій культурі, як діяльність скоморохів — лицедіїв-мімів, співаків, музикантів, танцюристів, клоунів, фокусників, акробатів, борців, дресирувальників.

Фреска «Скоморохи» у притворі Софії Київської

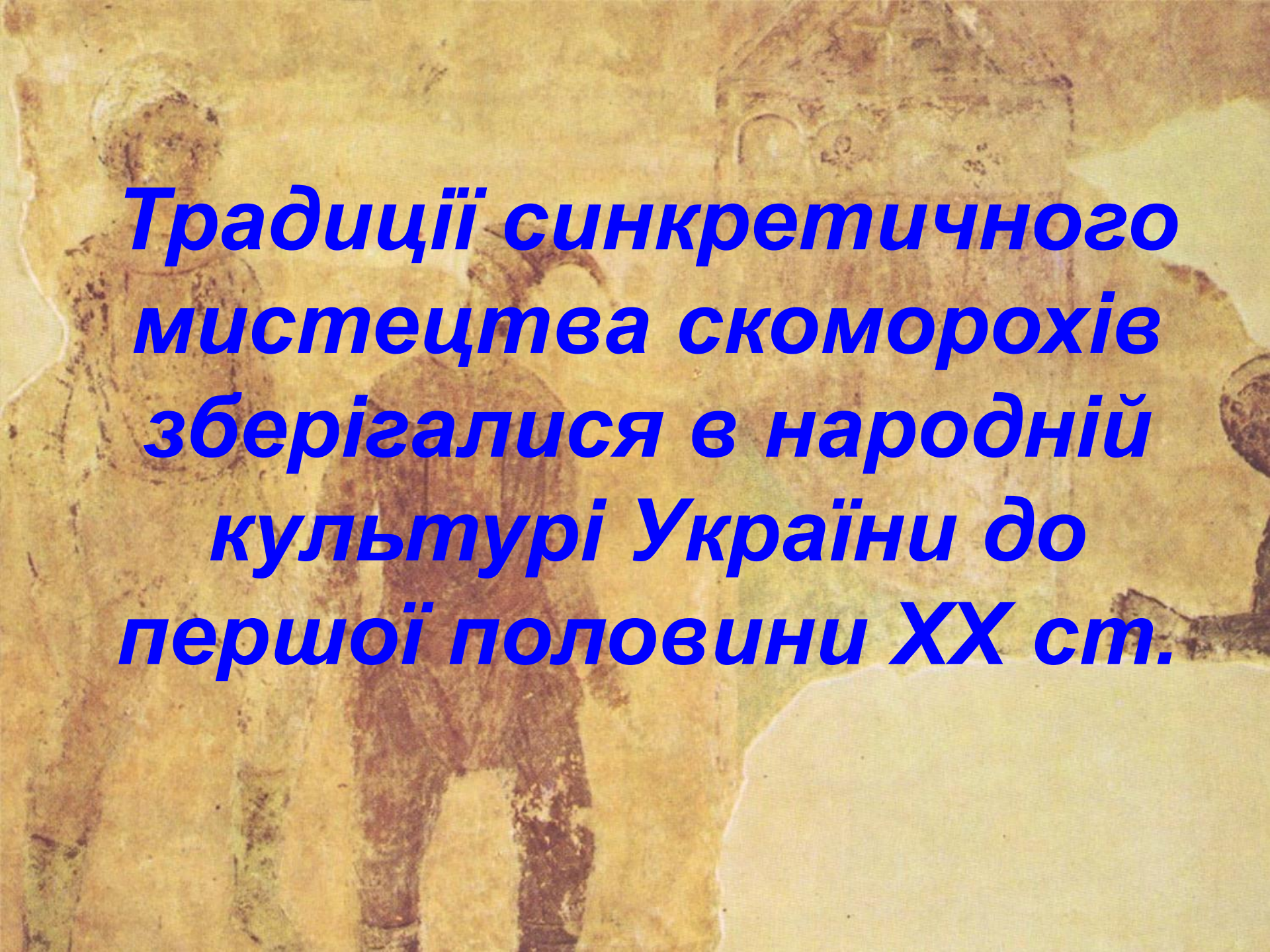

Скоморохи поділялись на осілих і мандрівних. Осілі виступали переважно на княжих забавах, масових ігрищах під час свят, на весіллях тощо. Мандрівні об'єднувались у ватаги й переходили з місця на місце.

Джерелом мистецтва скоморохів була народна творчість. Вони виступали не тільки виконавцями, а й творцями усної поезії, музичного і танцювального фольклору.

***Традиції синкретичного
мистецтва скоморохів
зберігалися в народній
культурі України до
першої половини ХХ ст.***